

P6_TA(2009)0054

Srí Lanka

Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. februára 2009 o Srí Lanke

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Srí Lanke z 18. mája 2000¹, zo 14. marca 2002² a z 20. novembra 2003³, uznesenie z 13. januára 2005⁴ o pohrome spôsobenej vlnami cunami v Indickom oceáne a uznesenie z 18. mája 2006⁵ o situácii na Srí Lanke,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady Európskej únie z 29. mája 2006⁶ o úradnom zákaze hnutia Tigre oslobodenia tamilského Ílamu (LTTE),
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedníctva Európskej únie o Srí Lanke zo 17. augusta 2006,
 - so zreteľom na Tokijskú deklaráciu o obnove a rozvoji Srí Lanky z 10. júna 2003, ktorá podmienila podporu darcov pokrokom v mierovom procese,
 - so zreteľom na dohodu o prímerí podpísanú vládou Srí Lanky a hnutím LTTE, ktorá vstúpila do platnosti 23. februára 2002,
 - zreteľom na vyhlásenie z Osla z decembra 2002, v ktorom sa vláda Srí Lanky a hnutie LTTE dohodli na preskúmaní riešenia situácie, ktoré by spočívalo na federálnej štruktúre v rámci zjednotenej Srí Lanky,
 - so zreteľom na článok 115 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od začatia vládnej vojenskej ofenzívy v októbri 2008 hnutie LTTE ustúpilo do severnej časti krajiny, čím civilistov donútilo k stiahnutiu sa hlbšie do územia, ktoré má pod svojou kontrolou, pričom za sebou zanechalo stovky mŕtvych a približne 250 000 civilistov uviazlo v smrteľnej krížovej paľbe medzi armádou Srí Lanky a separatistami hnutia LTTE v oblasti Mullaitivu,
- B. keďže Srí Lanku sužujú ozbrojené vzbury hnutia LTTE a následné reakcie vlády už približne 25 rokov, počas ktorých prišlo o život okolo 70 000 ľudí,
- C. keďže civilné obyvateľstvo v oslobodených oblastiach potrebuje humanitárnu pomoc a zatiaľ čo vládne úrady sú už v súčasnosti schopné reagovať na ich potreby, mnoho tisíc civilistov v oblastiach pretrvávajúceho konfliktu je stále vystavených veľkému

¹ Ú. v. ES C 59, 23.2.2001, s. 278.

² Ú. v. EÚ C 47 E, 27.2.2003, s. 613.

³ Ú. v. EÚ C 87 E, 7.4.2004, s. 527.

⁴ Ú. v. EÚ C 247 E, 6.10.2005, s. 147.

⁵ Ú. v. EÚ C 297 E, 7.12.2006, s. 384.

⁶ Rozhodnutie Rady 2006/379/ES z 29. mája 2006, ktorým sa vykonáva článok 2 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2580/2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2005/930/ES (Ú. v. EÚ L 144, 31.5.2006, s. 21).

nebezpečenstvu a stále nie sú uspokojené ich základné životné potreby,

- D. keďže veľké obavy vyvoláva skutočnosť, že v bezpečnostnej zóne dochádza k ostreľovaniu nemocnice a komplexu budov, v ktorých sa nachádzajú národné jednotky Organizácie Spojených národov, pri ktorom zahynuli alebo boli zranení mnohí civilisti,
- E. keďže podľa organizácie Amnesty International porušovali pravidlá vojny tak vládne jednotky, ako aj hnutie LTTE, pretože vysídľovali civilistov a bránili im v úteku do bezpečia,
- F. keďže medzinárodná misia pre slobodu tlače na Srí Lanke zaznamenala tri smery vývinu spravodajstva týkajúceho sa konfliktu: nedostatočný prístup tlače a tok nezávislých informácií v zóne konfliktu, napadnutia a zastrasovanie novinárov informujúcich o konflikte a autocenzúra médií,
- G. keďže od začiatku roka 2009 viedla smrť šéfredaktora Lasanthu Wickrematunga a útok na priestory populárnej nezávislej televíznej stanice k paralýze mediálnej komunity,
- H. keďže od roku 2006 prišlo o život najmenej 14 novinárov a omnoho viac ich bolo unesených alebo zatknutých a keďže organizácia Reportéri bez hraníc umiestnila Srí Lanku na 165. miesto z celkového počtu 173 krajín zahrnutých do jej prieskumu slobody tlače v roku 2008,
- I. keďže treba pripomínať, že prvoradé je, aby všetky strany zúčastnené na konflikte dodržiavali ľudské práva a humanitárne normy, a to nielen v rámci okamžitej odpovede na zhoršujúcu sa situáciu, ale aj ako základný kameň spravodlivého a trvalého vyriešenia konfliktu,
- J. keďže spolupredsedaajúce krajiny konferencie v Tokiu (Nórsko, Japonsko, Spojené štáty a EÚ) spoločne vyzvali hnutie LTTE, aby rokovalo s vládou Srí Lanky o možnostiach ukončenia nepriateľských akcií vrátane zloženia zbraní, zrieknutia sa násillia a prijatia ponuky amnestie predloženej vládou Srí Lanky, ako aj účasti na procese dosiahnutia spravodlivého a trvalého politického riešenia situácie v úlohe politickej strany,
- K. keďže spolupredsedaajúce krajiny konferencie v Tokiu spoločne vyzvali vládu Srí Lanky a hnutie LTTE, aby vyhlásili zastavenie paľby, ktoré by umožnilo evakuáciu chorých a zranených osôb a poskytnutie humanitárnej pomoci civilistom,
 - 1. domnieva sa, že najnovší vývoj môže predstavovať rozhodujúci okamih v riešení krízy na Srí Lanke, podporuje vyhlásenie spolupredsedov konferencie v Tokiu a vyjadruje nádej, že v krajine čoskoro zavládne mier a stabilita;
 - 2. domnieva sa, že vojenské víťazstvo nad hnutím LTTE podľa predstavy vlády Srí Lanky nevyrieši potrebu nájdenia politického riešenia, ktoré prinesie trvalý mier;
 - 3. vyzýva vládu a hnutie LTTE, aby sa riadili pravidlami vojny, minimalizovali škody spôsobené civilistom počas vojenských operácií a aby okamžite umožnili tisíckam civilistov uväzneným v zóne konfliktu bezpečný priechod a prístup k humanitárnej pomoci;
 - 4. víta záväzok Srí Lanky zabezpečiť úplné, otvorené a transparentné vyšetrenie všetkých

údajných prípadov porušenia slobody médií, čím sa zároveň zabezpečí riešenie otázky kultúry beztristnosti a ľahostajnosti k zabitíu a útokom na novinárov na Srí Lanke;

5. zdôrazňuje potrebu prítomnosti medzinárodných pozorovateľov, ktorí by posúdili humanitárne potreby štvrt' milióna ľudí uväznených v oblasti Wanní a zabezpečili by riadne rozdelenie potravín a ďalšej humanitárnej pomoci, predovšetkým vzhľadom na približovanie bojov k civilnému obyvateľstvu uväznenému v tejto oblasti;
6. znovu opakuje, že odsudzuje hrozné zneužívanie detí ako detských vojakov, čo je vojnovým zločinom, a vyzýva všetky povstalecké skupiny, aby od týchto praktík upustili, prepustili zadržované osoby a vyhlásili, že sa budú držať zásady, podľa ktorej nebudú v budúcnosti na vojenskú službu získavať žiadne deti;
7. naliehavo vyzýva vládu, aby bezodkladne upriamila pozornosť na odstránenie nášľapných mín, pretože ich prítomnosť môže znamenať vážnu prekážku rekonštrukcii a hospodárskej obnove; v tejto súvislosti vyzýva vládu Srí Lanky, aby pristúpila k Ottawskému dohovoru (Dohovor o zákaze používania, skladovania, výroby a prevozu protipechotných nášľapných mín a o ich zničení), čo by predstavovalo veľmi pozitívny krok vpred;
8. víta záväzok vlády Srí Lanky preniesť významnú časť právomocí na provincie, čo prevažne tamilským oblastiam, ako aj iným častiam krajiny umožní vykonávať väčšiu kontrolu nad svojimi správami v rámci zjednoteného štátu; vyzýva vládu, aby zabezpečila rýchlu realizáciu tohto záväzku a tým zaistila rovnaké práva pre všetkých občanov Srí Lanky;
9. vyzýva Radu, Komisiu a vlády členských štátov, aby zdvojnásobili svoje úsilie o nastolenie stabilného a spravodlivého mieru a obnovenie bezpečnosti a prosperity na Srí Lanke;
10. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, vláde Nórska a ostatným spolupredsedačím krajinám konferencie darcov v Tokiu, prezidentovi a vláde Srí Lanky a ďalším stranám konfliktu.